

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π. Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 213 1516 475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 660

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Γραμματεία Υφυπουργού Εργασίας
και Κοινωνικής Ασφάλισης (Τομέας
Κοινωνικής Ασφάλισης)/Πολιτική
Γραμματεία

ΘΕΜΑ: «Ταλαιπωρία των παλαιών συνταξιούχων - εργαζόμενων, αυτοαπασχολούμενων και αγροτών με την ηλεκτρονική δήλωση απασχόλησης».

ΣΧΕΤ: Η με αριθ. πρωτ. 6064/25.7.2024 Ερώτηση.

Σε απάντηση της παραπάνω Ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ.κ. Χρηστίδη Παύλο και Μουλκιώτη Γεώργιο, σχετικά με θέματα που αφορούν στην υποβολή δήλωσης μέσω σχετικής ηλεκτρονικής υπηρεσίας από τους απασχολούμενους συνταξιούχους, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 114 του ν. 5078/2023, από 1.1.2024 αναμορφώθηκε το καθεστώς της απασχόλησης συνταξιούχων, με βασικό γνώρισμα την κατάργηση της περικοπής της σύνταξης - εξαιρουμένων όσων συνταξιούχων απασχολούνται σε φορείς της γενικής κυβέρνησης και δεν έχουν συμπληρώσει το 62^ο έτος της ηλικίας τους - και την καταβολή, πέραν των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών για την ασκούμενη δραστηριότητα, πρόσθετου μη ανταποδοτικού πόρου.

Από την υποχρέωση καταβολής του μη ανταποδοτικού πόρου, καθώς και από την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, εξαιρούνται, βάσει της ανωτέρω διάταξης, συγκεκριμένες κατηγορίες απασχολούμενων συνταξιούχων (συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας,

συνταξιούχοι του ν. 612/1977, συνταξιούχοι του π. ΟΓΑ που συνεχίζουν να ασκούν δραστηριότητα υπακτέα στην ασφάλιση του π. ΟΓΑ, κ.λπ.).

2. Με την με αριθ. Δ.15/Δ'/14831/26.2.2024 (Β' 1391) κοινή υπουργική απόφαση καθορίστηκαν οι ειδικότεροι όροι για την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης.

Αναλυτικότερα, με την ανωτέρω απόφαση προβλέπεται η διαδικασία δήλωσης της απασχόλησης συνταξιούχων σε σχετική ηλεκτρονική πλατφόρμα του e-ΕΦΚΑ, εντός προθεσμίας, και συγκεκριμένα είτε μέχρι την τελευταία ημέρα του μήνα ανάληψης της απασχόλησης είτε μέχρι την τελευταία ημέρα του μήνα υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης εφόσον συνεχίζεται χωρίς διακοπή η απασχόληση. Σε περίπτωση παράλειψης υποβολής της δήλωσης απασχόλησης, προβλέπεται χρηματική κύρωση ίση με δώδεκα (12) μηνιαίες κύριες και επικουρικές συντάξεις.

Σε περίπτωση μισθωτής απασχόλησης, πριν από την επιβολή της ως άνω κύρωσης, οι υπηρεσίες του e-ΕΦΚΑ προβαίνουν σε έλεγχο προκειμένου να διαπιστωθεί εάν ο απασχολούμενος συνταξιούχος περιλαμβάνεται στην Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (ΑΠΔ) που υποβάλλει ο εργοδότης του και έχει καταβάλλει τον οριζόμενο πόρο. Εάν συντρέχουν τα ανωτέρω, ο απασχολούμενος συνταξιούχος ειδοποιείται για την υποχρέωσή του να προβεί στη δήλωση εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών.

Αντίστοιχα, σε περίπτωση μη μισθωτής απασχόλησης, πριν από την επιβολή της ως άνω κύρωσης ελέγχεται εάν υπάρχει εγγραφή στο μητρώο μη μισθωτών του e-ΕΦΚΑ, και ανεξάρτητα από την καταβολή του πόρου, ο απασχολούμενος συνταξιούχος ειδοποιείται για την υποχρέωσή του να προβεί στη δήλωση εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών.

Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, εάν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δεκαπέντε (15) ημερών επιβάλλεται η προβλεπόμενη κύρωση.

Κατ' εξαίρεση, όσοι συνταξιούχοι απασχολούνταν 31.12.2023 ή ανέλαβαν απασχόληση από 1.1.2024 έως την έναρξη ισχύος της με αριθ. Δ.15/Δ'/14831/26.2.2024 (Β' 1391) κοινής υπουργικής απόφασης (δηλαδή έως 1.3.2024), υποχρεούνται να δηλώσουν την απασχόλησή τους εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος της ανωτέρω απόφασης.

3. Η δήλωση ανάληψης απασχόλησης από τον συνταξιούχο, καθώς και η συνδρομή των προϋποθέσεων για την εξαίρεση του απασχολούμενου συνταξιούχου από την καταβολή πόρου

ή ασφαλιστικών εισφορών, πραγματοποιείται διαδικτυακά μέσω ηλεκτρονικής υπηρεσίας που είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του e-ΕΦΚΑ.

Μέσω της ανωτέρω ηλεκτρονικής υπηρεσίας συγκεντρώνονται αναλυτικά στοιχεία για τους απασχολούμενους συνταξιούχους, σε μία ενιαία βάση δεδομένων. Η ανωτέρω διαδικασία κρίθηκε αναγκαία δεδομένου ότι στο παρελθόν υπήρχαν διαφορετικά καθεστώτα για την απασχόληση συνταξιούχων μεταξύ των φορέων κοινωνικής ασφάλισης και του Δημοσίου, καθώς και σημαντικές διαφοροποιήσεις στο νομοθετικό πλαίσιο.

4. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1759/1988, στην υποχρεωτική ασφάλιση του π. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (σήμερα e-ΕΦΚΑ), υπάρχουν τα πρόσωπα που παρέχουν εργασία εντός των ορίων της χώρας, κατά κύριο επάγγελμα σε εργοδότες με τους οποίους είναι σύζυγοι ή συγγενείς πρώτου ή δεύτερου βαθμού, εφόσον για την εργασία τους αυτή, δεν υπάρχουν, υποχρεωτικά ή προαιρετικά, στην ασφάλιση άλλου φορέα κύριας ασφάλισης.

Για τα ανωτέρω πρόσωπα η υπαγωγή στην ασφάλιση δεν επέρχεται αυτοδικαίως. Συνεπώς, για να την έναρξη της ασφαλιστικής σχέσης των προσώπων αυτών, θα πρέπει να αναγγελθεί εγγράφως στον e-ΕΦΚΑ η έναρξη και η διακοπή της απασχόλησης από τον ενδιαφερόμενο ή από τον εργοδότη του.

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 114 του ν. 5078/2023, οι διατάξεις περί απασχόλησης συνταξιούχων εφαρμόζονται σε όσους εξ αυτών αναλαμβάνουν δραστηριότητα υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του φορέα. Ως εκ τούτου, είναι δυνατή η απασχόληση στην ατομική επιχείρηση συζύγου ή συγγενούς έως β' βαθμού, δίχως να είναι υποχρεωτική η υπαγωγή στην ασφάλιση και άρα η αναγγελία της πρόσληψης στον Φορέα (πρβλ. σχετική εγκύκλιος ΙΚΑ 23/1989). Ωστόσο, σε περίπτωση που ο απασχολούμενος επιθυμεί να υπαχθεί στην ασφάλιση, τότε επέρχονται όλες οι προβλεπόμενες έννομες συνέπειες, μεταξύ αυτών και η υποχρέωση απογραφής στην ειδική πλατφόρμα του e-ΕΦΚΑ.

Συμπερασματικά, οι συνταξιούχοι του e-ΕΦΚΑ που απασχολούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 1759/1988, πλην αντίθετης επιλογής τους, δεν υπέχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης για την απασχόλησή τους αυτή στην ηλεκτρονική υπηρεσία του φορέα, δεδομένου ότι δεν υπέχουν υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ